

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ἘΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

Ὅτι δὲ περὶ τοῦ τοῦ Πλάτωνος ἔργου
βούλομαι ἢ περὶ ποιήσεως καὶ αἰσῶν καὶ
τῶν αἰσῶν αἰσῶν. (Ἰδὲ τὸ πρῶτον).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—
1884

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

καὶ μίαν πρὸς μίαν ἐκμηδενίζων τὰς τοῦ Παῦλου, θεωρίας ἐξορκίζει πάντας τοὺς φυσιοδίφας ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης, ὅπως ἀπέχωσι τριαύτης σκανδαλώδους πορείας.

Ἐκφραστικώταται δὲ καὶ λίαν ὑψηλαὶ εἶναι αἱ ἰδέαι καὶ ἐτέρου μεγάλου φυσιοδίφου⁽¹⁾ ὀνομαστοῦ γενομένου διὰ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀνακαλύψεων. «Ματαίως ἐκζητεῖτε τὴν ζωὴν ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ θανάτου. Ἡ ὕλη, ἣν ψάυετε οὔτε αἰσθάνεται, οὔτε βλέπει, οὔτε σκέπτεται καὶ οὐδεμία τῆς ὕλης σύνθεσις δύναται νὰ δημιουργήσῃ τὴν διάνοιαν. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ σοφὸς εἰσδύει εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἐπιστήμης, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ καρδία αὐτοῦ πληροῦται πίστεως καὶ φωτιζομένη καταπλήσσεται πρὸ τοῦ ἐπιλάμποντος μεγαλείου τοῦ Θεοῦ φωτός.»

(ἀκολουθεῖ)

ΕΝΑΙΣΙΜΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

ΕΛΕΥΘ. ΤΡΙΑΝΤ. ΚΟΥΣΗ

ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙΑΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

(Ἴδε συνέχ. εἰς σελ. 71 τεύχ. Γ' καὶ Δ', Τόμ. Ζ').

Τακτικά. πρῶτος, δεύτερος, τρίτος καὶ πλέον οὐ.

Σημ. α.) Τοῦ ἑνὸς εἶδομεν τὸν μὲν σχηματισμὸν ἐν τοῖς εἰς α ς τῆς α'. κλίσεως, τὴν δὲ σύνταξιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν ἀριθμητικῶν καὶ ἐπιθέτων ἐν κδ'. (2) σημ. β'.) ὁμοίως καὶ τοῦ κανεῖνας. Τὸ θηλυκὸν τοῦ τε εἶνας καὶ τοῦ κανεῖνας ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ἐπιρρηματικαῖς φράσεσι «μίαν» = ἅπαξ καὶ ποτέ, «καμμίαν» = οὐδέποτε κατ' ἔλλειψιν τοῦ «φοράν.» Τῷ εἶνας καὶ ἕνας ἐν τοῖς χωρίοις εἰς ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν) χρῶνται καὶ ἀντὶ τοῦ τις, ὡσπερ

(1) Sir Hum.—Daviv. Ἴδε τὸ περὶ θρησκείας καὶ ἐπιστήμης περισπούδαστον καὶ μοναδικὸν ἐν τῇ γλώσσῃ μας σύγγραμμα τοῦ κ. Ἰω. Σκαλτσόνη.

καὶ ἐν τῇ δημῳδαί τῷ ἕνα, ἕνα· «εἷνας ἄνθρωπος» ἄνθρωπός τις, un homme, ein Mensch· «εἷνας γυναῖκα» = γυνή τις, une femme, eine Frau, «ἕναν παιδίον» = παιδίον τι, un enfant, ein kind· καὶ παρ' ἀρχαίοις εὑρηταί τινα τοιαύτης τοῦ εἰς χρήσεως παραδείγματα· ἰδὲ λεξ. Passow ἐν λ. εἷς καὶ Σοφ. λεξ. Ellendt ἐν λ. εἷς. — Τοῦ δύο ἀπαντᾷ καὶ γενικὴ τοῦ πληθυντ. δυονῶν· τὸ τρία καὶ τέσσερα σχηματίζεται οὕτω· γεν. τριῶν καὶ τριῶν· ὁ τύπος τριῶν εὑρηται καὶ ἐν ποιήματι Βυζαντιακῷ ἐπιγραφομένῳ «Ἄλεξ. Κομνηνοῦ ποίημα παραινέσ.» στ. 440 «μετὰ δὲ τὴν παραδρομὴν τῶν ἡμερῶν τῶν τριῶν» (Carm. gr. Wagn)· αὐτόθι «θρῆνος περὶ Ταμυρλάγγου» σελ. 30. στ. 61 «δύο μηνῶν καὶ τριῶν·» μετὰ τοῦ ἄρθρου τῶν ἢ τοῦν λέγεται καὶ τριωνῶν· αἰτ. τριοῖς (ἀντὶ τριοῦς, ὅπερ λέγεται ἐν Τριπόλει καὶ Κερασσοῦντι, ἔνθα καὶ ἡ ὀνομαστικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ τριοῖ). Τεσσάρ' (ἐν Τριπόλει καὶ Κερασσοῦντι τέσσεροι), γεν. τεσσαρίων, αἰτ. τεσσάρσ (ἐν Τριπόλει καὶ Κερασσοῦντι τέσσερους)· ἀπὸ τοῦ πέντε μέχρι τοῦ ἑκατὸν οὐ κλίνεται πλὴν τῶν συνθέτων δεκατρία, δεκατέσσαρα κτλ. ἀπὸ δὲ τοῦ διακόσια καὶ ἐφεξῆς κλίνεται οὕτως· ἀρσ. καὶ θηλ. διακόσ', γεν. διακοσίων, αἰτ. διακόσς καὶ διακόις (διακό(σ)ι(ου)ς), οὕτω καὶ τὰ λοιπά· τὸ μυριοῖ τονιζόμενον μύριοι εὑρηται ἐν τῇ φράσει «χίλ' καὶ μύρ'» = ἄπειροι· «χίλια καὶ μύρια» = ἄπειρα· τοῦ χιλ' ἢ γεν. χιλίων, ἢ αἰτ. χιλς.

Σημ. 6'.) Τῶν ἀφηρημένων διεσώθη τὸ Τριάδα ἐν τῇ φράσει «ἅτα Τριάδα» = ἅγια Τριάς· τὸ Τετράδ' (ἡ) (ἡ τετράς, ὄνομα ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἐν τῇ δημ. τετράδη, Mittwoch), τὸ ἐβδομάδα = ἡ ἐβδομάς, γεν. ἐβδομαδῶν, καὶ τὸ χιλιάδα, αἰτ. χιλιάδαν, πλ. χιλιάδες, γεν. χιλιαδῶν τὸ χιλιάδες σημαίνει καὶ ἄπειροι, ὥσπερ καὶ τὸ μυριάδες, καὶ συνημμένα ἀμφοτέρω πρὸς ἐπίτασιν «χιλιάδες καὶ μυριάδες.» Οὕτω καὶ παρ' ἀρχαίοις τὸ χιλιάδες· «μάλων χιλιάδας» (Θεόκρ. 16,91. Λουκ. Ἑρμῶτ. 56. Ο'. ἐξόδ. 26)· «χιλιάδας μυριάδων» (Ο'. Γενέσ. 24,60)· οὕτω καὶ τὸ μυριάδες· «μυριάδες ἀγαθῶν» (Εὐρ. Φοίν. 837)· «μυριάδες ἀναρίθμητοι γυναικῶν» (Πλάτ. Νόμ. III, 698, D). — Τῶν δὲ τακτικῶν

πρὸς τοῖς παρτεθεισιν εὐρηται καὶ τὸ Πέφτ' (ἤ), (ὄνομα ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἐν τῇ δῆμ. Πέφτη (πέμπτη), *Donnerstag*)· ἐν τοιαύτῃ δὲ γρήσει καὶ τὸ Δευτέρα (*Montag*) καὶ τὰ Τρίτ' (ἤ) (*Dienstag*)· τρίτα δὲ οὐδέτερον ὡς ὄνομα ὀηλοῖ τὸ μετὰ τὴν τρίτην ἡμέραν μνημόσυνον τοῦ τεθνεώτος· σαρακοστή (ἤ τεσσαρακονθήμερος νηστεία), Πεντηκοστή (ἤ τὴν πεντηκοστήν ἡμέραν μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου ἐορτή), καὶ τὸ σύνθετον μεσοπεντηκοστή (καὶ παρὰ τοῖς ἐκκλησι. συγγραφεῦσιν).

Σημ. γ'.) Τῶν τὸ πολλαπλάσιον σημαίνοντων διεσώθη τὸ ἀπλὸς (ἀντὶ ἀπλοῦς), διπλὸς, τριπλὸς, τριδιπλὸς (ιδὲ κς'). Τὰ εἰς ασιος καὶ ασιῶν ἄρδην ἀπώλετο, ὡσπερ καὶ τὰ εἰς αιος χρονικὰ (δευτεραῖος, τριταῖος κτλ.) οὕτω καὶ τὰ εἰς ἀκίς ἐπιρρήματα, ἀνθ' ὧν χρῶνται τοῖς κατὰ περίφρασιν, δύο, τρία, τέσσαρα, πέντε κτλ. φοράς· καὶ ἐν τῇ δῆμ. δύο, τρεῖς κτλ. φοραῖς· ἀντὶ φοραῖς λέγεται καὶ βολαῖς (ιδὲ Κορ. εἰς Αἰσ. σ. 441)· παρὰ δὲ Δουκαγγίῳ εὐρηται καὶ ἐξηφορῆς (ἐξάκίς), ἐσφαλμένον πάντως ἀντὶ ἕξη φοραῖς, ὡσπερ καὶ τὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπὸ *Lobeck path. el. I. σ. 183* μνημονευόμενον λιγὸλιγο ἀντὶ λίγο λίγο· (παρ' ἡμῖν ἐλίγον ἐλίγον). Καὶ οὗτος δὲ τῆς περιφράσεως ὁ τρόπος, ὁ καὶ ταῖς νεωτέραις γλώσσαις κοινός, (Γαλλ. *une fois*, Γερμ. *einmal*, μπίρ κερὲν) ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἔχει τὰς ρίζας· τί δ' ἄλλο βούλεται ὀηλοῦν τὸ Πλουτάρχειον (β. Ἄντ. 68) «κατὰ φορὰν ἡμικοτύλιον πίνειν»· Παρ' ἡμῖν τὸ μίαν καὶ καμμίαν λέγεται κατ' ἔλλειψιν τοῦ φορὰν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἄλλο· «ἄλλο κ' ἐφτιγ' ἄτο»· ἄλλο (ἀντὶ ἄλληνην) φορὰν=ἄλλοτε οὐ ποιήσω τοῦτο, ἤτοι ἅπαξ μόνον ἐποίησα, δις ἢ τὸ δεύτερον οὐ ποιήσω. Τελευταῖον σημειούμεθα ὅτι τὰ ἐφτὰ φοράς (ἐπτάκίς) ὀηλοῖ πολλάκις ἐπίτασιν, ἀντὶ ἀπειράκίς· «ἐφτὰ φοράς διαθαίνει ἄτον»=ἀπειράκίς ὑπερτερεῖ, ὑπερβάλλει αὐτόν· οὕτω καὶ ἐν τῷ συνθέτῳ ἐφτάγλωσσος=λάλος. Ἡ αὐτὴ ἐπιτατικὴ σημασία ὑποφαίνεται καὶ ἐν τισιν ἐκ τοῦ ἐπτὰ συνθέτοις ἐν τῇ ἀρχαίᾳ· ἐπτάπεκτος, ἐπταπέλεθρος, ἐπτάδουλος, ἐπτάμυχον (ιδὲ *Lob. Path. el. σ. 214*)· ἄλλως εἴθισται τὸ τρίς· οὕτω δ' εἴρη-

ται καὶ τὸ τρισκαίδεκα ἐν τῷ «ἀνὴρ τρισκαίδεκάπηγος» (Θεοκρ. Ἄδ. 17).

Σημ. δ'.) Ταῦτα διανεμητικὰ ἐκφέρεται παρ' ἡμῖν, καθ' ἃ καὶ παρ' ἀρχαίους, σύνδουο, σύντρια, σύν τέσσερα, σύν πέντε, σύν ἕξ, σύν δέκα, σύν δώδεκα, σύν δεκατρία, καὶ μετὰ τῆς ἀπό, ἀπὸ δύο, ἀπὸ τρία, ἀπὸ τέσσερα—ἀνά δύο, κατὰ τέσσαρας κτλ. ἐκ δὲ τοῦ καθ' ἕνα παρήκται τὸ καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ καινῇ Διαθήκῃ καὶ τοῖς μεταγενεστέροις καὶ τῇ δημοδίῃ σύνηθες καθείς, ὅπερ ὁ Passow καθείς γράφει, ἀλλ' ὀρθότερον δοκεῖ μοι καθείς κατὰ τὸ οὔδεις, μηδείς, οὔθεις, μηθείς. Τὸ καθείς τοῦτο καὶ παρ' ἡμῖν εἰθισται λέγουσι καθένας (καὶ ἐν τῇ δημοδίῃ) καὶ κατὰ τμησιν κάθε ἕνας καὶ κάθε εἷνας, καὶ ἐν τῇ δημ. κάθε ἕνας· τοῦτο δὲ τὸ κάθε ὡς πρόθεσις ἐκληφθὲν (κατὰ) παρήγαγεν ἑτέρας διανεμητικὰς φράσεις «κάθε δύο ἡμέραις»—κατὰ δύο ἡμέρας· παρ' ἡμῖν δὲ ἐκ τοῦ τύπου καθένας ἐπλάσθη ὁ τύπος κάθε, ὅς εἰς τὸ κάθε μεταποιηθεὶς πρὸ συμφώνου κεῖται ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ δημοδίῃ κάθε· «κάθην δύο ἡμέραις», πρὸ φωνήεντος δὲ κάθα καὶ κάθην· «κάθα ἕνας,» «κάθην ἕξ ἡμέραις»· ἐν τῷ ΙΓ'. καὶ ΙΔ'. αἰῶνι ἀπαντᾷ ἐν τῇ δημοδίῃ ὁ πύπος κάθα «ὁ κάθα εἷς νὰ φῆσει» (ἰδὲ Κορ. Ἄτ. τ. 2. σ. 210.

λα'.) Ἀρτωνυμῖαι. 1) Πρωτότυποι.

α'. προσώπου.	β'. προσώπου.
Ἐγώ.	Ἐσύ.
ἡμ' καὶ μ'.	ἡσ' καὶ σ'.
μέ, ἐμέν, καὶ ἐν χωρ. ἐμέναν.	σε, καὶ ἐν χωρ. ἐσέναν.
ἐμεῖς.	ἐσεῖς.
ἐμουν(ε) καὶ μουν(ε).	ἐσουν(ε) καὶ σουν(ε).
ἐμαῖς, μασ(ε).	ἐσαῖς, σασ(ε).
γ'. προσώπου.	
ἀρσενικόν.	θηλυκόν.
ἀτός, ἐκεῖνος,	ἀτέ, ἐκεῖνε,
ἀτ' καὶ ἀτουνοῦ καὶ τ'.	ἀτς.
ἀτόν(ε) καὶ ἀτόναν καὶ ἀτόν.	ἀτέν, ἀτέναν καὶ τέν.

ἀρσ. πληθ. ἀτοίν.	Θηλ. ὅμοια τοῖς
ἀτουν(ε), ἀτουνῶν καὶ τῶν	ἀρσενι-
ἀτς, ἀτουνούσ(ουν), ἐν χωρ. ἀτουνς.	κοῖς.

οὐδέτερον ἐνικ.

ἀτό, ἐκεῖνο.

ἀθε. ἀτο, καὶ το.

πληθ. ἀτά.

ὡς ἡ τοῦ ἀρσενικοῦ

ἀτά.

Σημ. α΄.) Ἡ γεν. ἡμ' (ἢ καὶ ἰμ') παρῆκται πιθανώτατα ἐκ τῆς ἐμοῦ τροπῆ τοῦ ε εἰς ἠ ἢ ι' τὸ δὲ ἡσ' πέπλασται κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἡμ', καθάπερ τὸ ἐκινέτερος κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἡμέτερος (ἐμέτερος), περὶ οὗ ἐφεξῆς ἐροῦμεν καὶ τὸ ἐσέτερος=ὑμέτερος. Χρῶνται δὲ τῶ μὲν ἡμ' καὶ ἡσ' (ἀεὶ ἐπιτασσομένοις, ὡσπερ καὶ τῶ μ' καὶ σ') εἰς σύμφωνον ληγοῦσης τῆς προηγουμένης λέξεως, ὁ ἄνθρωπος ἡμ', ὁ λόγος ἡσ', τῶ δὲ μ' καὶ σ', εἰς φωνῆεν· οἶον, τὸ τὸ παιδί μ', τὰ ξύλα σ'. Τὸ ἐμέν, ἐσέν, ἐν τοῖς χωρίοις ἐμέναν, ἐσέναν, ἐν τῇ δημῶδοι ἐμένα, ἐσένα, καὶ προτασσόμενα καὶ ἐπιφερόμενα μετ' ἐμφάσεως λέγεται, τῶ δέ με καὶ σε μετὰ τὸ ῥῆμα τίθεται ἄνευ ἐμφάσεως· οὕτω καὶ αἱ πληθ. αἰτ. ἐμᾶς, ἐσᾶς, ἀτουνούς μετ' ἐμφάσεως, αἱ δέ μας, μαςε, σας, σαςε, ἀτους καὶ ἀτς τίθενται μετὰ τὸ ῥῆμα καὶ ἐγκλίνονται καὶ ἄνευ ἐμφάσεως ἐκφέρονται· χτυπῶ σε, χτυπᾶς με, τρώγ' ἀτο· οὕτω καὶ ἐν Χίῳ καὶ ἀλλαχοῦ ἴσως· οὕτω καὶ τὸ κοινότατον δημῶδες «πατεῖς με, πατῶ σε» λεγόμενον ἐπὶ συμπυκνώσεως πλήθους μεγάλου. Ταλαντεύεται ἡ χρῆσις παρὰ Βυζαντίοις ἐν τῇ ΙΕ΄. ἑκατονταετηρίδι. Οὕτως ἐν ἐπιστολῇ τοῦ Βησσαρίωνος (Κωνσταντινούπολις Σκ. Βυζαντίου τ. 3. σ. 620) εὑρηται «καταγινώσκεταί μας», «ἐκατηγόρουν τον», «κατηγοροῦσί των», «νά τα δουλεύουν καὶ νά τα συντροφιάζουν», «νά το φυλάξωσι.» Τὸ ἐσέν καὶ ὁ πληθ. ἐσεῖς παρῆκται ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς ἐσὺ· τοιοῦτοι δὲ τύποι καὶ ἀναλογίαι ἐν τῇ γλώσσῃ εἰσὶν οὐκ ἀριθμηταί. Ὁ τύπος ἐμέν, ἐσέν ἀπαντᾶ καὶ παρὰ Πτω-

χοπροδρόμω (βιβλ. 1, στ. 364, 365, 367 καὶ βιβλ. 2, στ. 50f. Κορ. Ἄτ. τ. 4, σ. 13 καὶ 32)· καὶ ἐν τῷ τοῦ Μανόλη Σκλάβου ποιηματίῳ (1508) «ἡ συμφορὰ τῆς Κρήτης, ἐν ἧς γέγονεν τοῦ μεγάλου σεισμοῦ» ἐν Carm gr. Wagner σ. 55 στ. 78 «καὶ δὲν ἀπομεινεν ἐμέν» (στ. 181) «δὲν μ' ἔρρηξεν ἐμέν» (σελ. 114, στ. 73) «χαρά ς' ἐσέν.»

Σημ. 6'.) Ἐμεῖς μετὰ δασέος πνεύματος ἐκ τοῦ ἡμεῖς συστολῆ, ἧς παραδείγματ' οὐκ ὀλίγα παρεθέμεθα ἐν ς'. 1. ἀλλ' εἴ τιμι ἐπέλθοι καὶ φιλούμενον αὐτὸ γράφειν, ὡς ἐκ τοῦ ἐμὲ παραχθέν, καθάπερ τὸ ἐσεῖς ἐκ τοῦ ἐσέ ἢ ἐσύ, ἀντιλέγειν οὐκ ἔχω· οὕτως ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἐν πολλοῖς ἐγένετο τὰ τῆς ἡμετέρας γλώσσης ἐκ τῆς ποικίλης βαρβαρώσεως καὶ διαφθορᾶς. Τὸ δημῶδες σεῖς ἐκ τοῦ σφεῖς παράγειν τινὲς βούλονται (ιδεὲ Δαρβάρεως Γραμματικὴν ἀπλοελλ. σ. 89. Mullach Δημ. Ζῆν· σελ. 83 ἐν λ. ἐσεῖς, Μαυροφρύδου δοκίμ. τῆς ἱστορ. τῆς γλώσσης πολλὴν κατὰ τῶν ἡμετέρων ὥτων καταντλοῦντες τὴν Ἰνδοικὴν σοφίαν. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὸ σφεῖν ἐπὶ γ'. λέγεται προσώπου, τὸ δὲ σεῖς ἐπὶ β'., εἶτα τοῦ σφεῖς οὐδ' εἰράταί που ἴχνος ἐν τῇ γλώσσει πρὸ πολλῶν ἤδη ἐκρυνέντος αἰώνων· ἀλλὰ οὐδὲ χρεῖα τοιούτων ἐξεζητημένων παραγωγῶν σχολαστικῆς ὄζουσῶν μικρονοίας καὶ μικρολογίας· οὐδὲν ἀπλούστερον καὶ πιθανώτερον τῆς ἐκ τοῦ σὺ παραγωγῆς αὐτοῦ. Τῷ ἐμουν(ε), ἐσουν(ε) καὶ ἀτουν(ε) χρῶνται συμφώνου ἡγουμένου (τὸ χαρτίν ἐμουν(ε)s, πλὴν τοῦ «ἄφ' ἑαυτοῦ ἐμουν, ἄφ' ἑαυτοῦ ἐσουν, ἄφ' ἑαυτοῦ ἀτουν, περὶ ὧν ῥηθήσεται ἐν τοῖς ἐπομένοις· τῷ δὲ μουν(ε), σουν(ε), τοῦν(ε), τοῦν(ε), φωνήεντος ἡγουμένου (τὰ παιδία μουν). Τὸ ἐμουν, ἐσουν, ἀτούν ἐστὶν ἀντὶ ἐμέν, ἐσεν, ἀτεν· περὶ δὲ τῆς τοῦ ω εἰς ου ἀμοιβῆς ἐρρήθη ἤδη ἐν κεφ. κγ'. (σημ. καὶ ἐν ζ'.) 2.

Σημ. γ'.) Ἡ ἀτός ἐστὶν ἢ αὐτός ἐκ βαρβαρικῆς κολοβώσεως· κατ' ἀναλογίαν δὲ τῆς τῶν ἐνικῶν αἰτιατικῆς ἀτόναν ἐσχημάτισται καὶ ἡ πληθ. ἀτουνοῦς.⁽¹⁾ Τὸ θηλυκὸν ἀτέ ἐστὶ κατὰ τὸ πῆγε, νύφε

(1) Τοιαύτης ψευδοῦς ἀναλογίας καὶ ἀπάτης γεννήματά ἐστὶ καὶ τὰδε·

κτλ. ἰδὲ ς'. 1. ἀλλόκοτός ἐστιν ἡ γενικὴ τῶν ἐνικῶν τοῦ οὐδετέρου ἄθε «τὴν ψὴν ἄθε», «τὰ ποδάρι' ἄθε» οὐδὲν ἔχω περὶ αὐτοῦ εἰπεῖν.

2) Κτητικά.

τ' ἐμένα, τ' ἐσόν, τ' ἀτουνου, τ' ἐκεινου.
τ' ἐμέτερον, τ' ἐσέτερον. τ' ἀτοινέτερον, τ' ἐκεινέτερον.

Σημ. Ἀλλόκοτός ἐστιν ἡ προσθήκη τοῦ τ' ἐν ταῖς κτητικαῖς ἀντωνυμίαις καὶ ταῖς ἀντι κτητικῶν γενικαῖς τῶν πρωτοτύπων ἐν τῇ δημῳδίᾳ εὔρηται ἐνίοτε μετὰ τῶν πρωτοτύπων, οἶον, γιὰ τ' ἐμένα, γιὰ τ' ἐσένα, γιὰ τ' αὐτόνα· εὔρηται δὲ καὶ ἐν ποιήμασι τῆς Ις'. ἐκατονταετηρίδος· «δὲν κάμνει τοῦτο γιὰ τ' ἐμέ» (Mul-

δι_πάνα (δαπάνη), δι_κρινίδ (δάφνη), δι_σκαλος (δάσκαλος, διδάσκαλος), δι_κρυ_ον (δάκρυον) κατὰ τὰ ἐκ τῆς διὰ σύνθετα, δι_κβαίνω, δι_κβολος κτλ., ἢ προφορὰ δ' αὐτῆ εὔφρονος καὶ κομψῆ ἐκκληφθεῖσα καὶ ἐπὶ ἄλλων μετενήνεκται· οἶον, ἐλεη_μοσύνας (ἀντι ἐλεημοσύνας) ἰδὲ κδ'. 2. γὰρ δι_κρος ἀντι τοῦ ἐν τῇ δημ. γὰρ_δαρος (ὄνος)· κρι_άν' (κράνον), τύρι_αννος (τύραννος), τυρι_αννί_αυμαι ἀντι τυραννέομαι=ταλαιπωροῦμαι· εἴτα δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων. παλαι_ιος (παλαιός), ἀραι_ιος (ἀραιός), σει_σμός (σεισμός), χρυσι_νήμαν (χρυσόνημα). Τοιαῦτα πάντως καὶ τάδε : πλεί_ον (πλέον), χρέ_ιος (χρεός), ἃ οὐκ ἂν τις εὖ φρονῶν εἴποι ἐκ τοῦ πλείον, χρεῖος κατὰ διαίρεσιν τῆς διφθόγγου γεγονέναι. Παρατιθέμεθα καὶ τὰ τῆς δημῳδοῦς περικαλῶ (παρακαλῶ), παρησι_άζομαι ἀντι παρυσιάζομαι (πάραιμι, καὶ παρὰ μεταγενεστέροις παρυσιάζω), ὑστεροῦ_μαι (στεροῦμαι)· τοῦτο καὶ παρὰ Φραντζῆ (χρον. βιβλ. δ'. κεφ. α'.) «ὑστερούμεθα» ἀντι στερούμεθα. Τοιαύτης ψευδοῦς ἀναλογίας καὶ παρ' ἀρχαίοις ἐστὶν εὑρεῖν παραδείγματα· οἶον, τὸ ν ἐν τῷ τέλει τῶν οὐδατ. ταυτό, τηλικούτο, τοσοῦτο, τοιοῦτο κατὰ τὰ εἰς ος-ον ἐπίθετα· ταῦτα γὰρ ἐν ἀρχῇ εἰς δ' ἔληγεν, ἀποβλήθην ἔπειτα, κατὰ τὰ λατινικὰ aliud, quid, id (ἰδὲ Koch griechische schulgrammatik, 1878. § 40,3*)· ἕτερα διακονῶ-διηκόνουν, ὡσεὶ ἐκ δι-ακονῶ, διαιτῶ-διήτων, ὡσεὶ ἐκ δι-αιτῶ, παρνομῶ-παρηνόμουν, ὡσεὶ ἐκ παρ-ανομῶ· ἀνακωγῆ ἀντι ἀνοκωγῆ· ἐμποδῶν κατὰ τὸ ἐκποδῶν.

lach Δημ. Ζήν, διάλ. στ. θ)· τὴν ἀρχὴν τοῦ τ ζητητέον ἴσως ἐν τῇ φράσει «μέτ' ἐμένα» (μέ τ' ἐμένα), ἀφαιρεθέντος ἐκ τῆς προηγούμενης καὶ προστεθέντος τῇ ἐπομένῃ λέξει, οἷα πολλὰ τοιαῦτα ἐν δὲ τοῖς ἡμετέροις τ' ἐμόν, τ' ἐσόν, ἐν τῷ ἐνάρθρω τὸ ἐμόν, τ' ἐμόν ἰδὲ καὶ λς'.) ἐν λέξει ἀντίς· τὸ τῆς δημώδους ὁ Mullach (σ. 47) ἠγεῖται per paralogen γεγενῆσθαι, οὐκ ὀρθῶς, οἶμαι. Τὸ ἀτοινέτερον, ἐκινέτερον πέπλασται κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἐμέτερον, ἐσέτερον. Παραθήσομαι δ' ἐνταῦθα καὶ φράσεις τινὰς σημειώσεως ἀξίας· «ς' τ' ἐμά», «ς' τ' ἐσά», «ς' τ' ἐκεινοῦ», «θ' τ' ἀτουνοῦ», «ς' τ' ἐμέτερα», «ς' τ' ἐσέτερα», «ς' τ' ἀτοινέτερα», «ς' τ' ἐκινέτερα» καὶ ἄνευ τοῦ τ' (ἔπερ ἐξήλειπται, ὡσπερ ἐν τῷ ὄης (ς' τῆς), «ς' ἐμά», «ς' ἐσά» κτλ. αὗται ὁμοιαί εἰσι ταῖς ἀρχαίαις «ἐφ' ἡμέτερα» ('Οδ. 0,88(, «μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι» ('Οδ. Α, 274), «ἐν ἡμετέρου» ('Ηρόδ. 1,35,2-7, 8, 6. Ἡλιοδ. Αἰθ. 6, σ. 265)· «εἰς Ἄϊδαο, εἰς Ἄϊδος» ('Ομ.), «χωροῦσιν οἴκαδε εἰς ἑαυτῶν» ('Ἀριστοφ. Λυσ. 1070)· «εἰς ἐμοῦ» (αὐτ. 1064), «ἄψ εἰς Αἰγύπτιοιο διῆπετέος ποταμοῦ στῆσαι νέας» ('Οδ. Δ, 58)· «ἐς σεωτοῦ» ('Ηρόδ. 1,108,2), «ἐς ἐωτοῦ» (αὐτ. 4,5,2), ἦλθεν ἐς ἡμετέρου» ('Ομ. ὕμν. εἰς Ἑρμ. 370.⁽¹⁾) Ὅμοιως τοῖς προειρημένοις πέπλασται παρ' ἡμῖν καὶ ἕτερον κτητικὸν ἐκ τοῦ ἄλλος, ἀλλουνέτερος καὶ ἀλλοινέτερος, τὸ μὲν ἐκ τῆς γενικῆς ἀλλουνῶν (ἀντὶ ἀλλωνῶν), τὸ δὲ ἐξ ἀναλόγου ἀρρήτου ὀνομαστικῆς ἀλλοινοί.

3. Ἀὐτοπαθεῖς.

Τὸν ἑαυτό μ', τὸν ἑαυτό σ', τὸν ἑαυτόν ἀτ'. τὸν ἑαυτόν ἐμου, τὸν ἑαυτόν ἐσου, τὸν ἑαυτόν ἀτου.

Σημ. α'.) Σημειωτέαι αἱ φράσεις «ἄφ' ἑαυτοῦ μ'», ἄφ' ἑαυτοῦ σ', «ἄφ' ἑαυτοῦ ἀτ'», «ἄφ' ἑαυτοῦ ἐμου, ἄφ' ἑαυτοῦ ἐσου», «ἄφ' ἑαυτοῦ ἀτου.» Ὅμοιαι καὶ αἱ τῆς Γραφῆς «ἀπ' ἐμαυτοῦ,

(¹) Παράβαλε καὶ Herm. Froberger εἰς Λυσ. Ἑρατοσθ. 33. σελ. 11.

ἀρ' αὐτοῦ,» = οἰκοθεν, mea, tua, sua sponte.—«Ἐλα ς' τὸν ἑαυτό σ'» = συνῆλθε· «ἔρθα ς' τὸν ἑαυτό μ'» = συνῆλθον· «ἔρθεν ς' τὸν ἑαυτόν ατ'» = συνῆλθεν. Οὕτω καὶ παρ' ἀρχαίοις «ἐν ἑαυτῷ γίνεσθαι» (Σοφ. Φιλ. 950. Ξενοφ. Κ. Ἄν. 1,5,17)· «ἐντὸς ἑωυτοῦ γίνεται» (Ἡρόδ. 1,119)· «ἐνδὸν γενοῦ» (Αἰσχ. Χοηφ. 233)· «οὐκέτ' εἰμί ἐν ἑμαυτῇ» (Ἀλκίφρ. 3,1)· «οὐκέθ' αὐτῶν γίνονται» (Πλάτ. Φαιδρ. 250. Α.)· καὶ μετὰ τοῦ ἔρχομαι· «εἰς ἑαυτόν ἐλθεῖν»· παρ' ἡμῖν καὶ «ἔρθεν ς' τὸν ἑαυτόν ατ'», καὶ «ἔλα ς' τὸν νοῦ σ'», «ἔλα ς' τὰ λογικά σ'.»

Σημ. β'. Χρῶνται ἔστιν ὅτε καὶ τῇ ὀνομαστικῇ «ὁ ἑαυτός ἱμ'» τοῦ γελοίου χάριν, ὡσπερ καὶ παρ' ἀρχαίοις εὕρηται (Φερεκρ. ἐν Μετοίκ.) ἑμαυτός (Ἰδὲ Kühn. gr. § 169. Anm. 2).

4. Δεικτικά.

Ἄγοῦτος, ἀγοῦτε, ἀγοῦτο καὶ ἀοῦτος, ἀοῦτε, ἀοῦτο· ἐν τοῖς χωρ. ἀβοῦτος, ἀβοῦτε, ἀβοῦτο. Ἐκεῖνος, ἐκεῖνε, ἐκεῖνο, καὶ ἀκεῖνος, ἀκεῖνε, ἀκεῖνο. Ἄτός, ἀτέ, ἀτό. Κλίνεται δ' οὕτως: ὄν. ἀγοῦτος, γεν. τ' ἀγουτουνοῦ (περὶ τοῦ τ' ἰδὲ 2, σημ.), αἰτ. ἀγοῦτον καὶ ἀγοῦτοναν· πλ. ἀγοῦτοιν (ἐκ τοῦ ἀγοῦτοινοί, ἰδὲ 1 σημ. γ'), αἰτ. ἀγουτουνοῦς· θηλ. ἀγοῦτε, γεν. τ' ἀγουτηνές, αἰτ. ἀγοῦτεν καὶ ἀγοῦτεναν· πληθυντικὰ ὅμοια τοῖς τοῦ ἀρσενικοῦ οὐδέτ. ἀγοῦτο, γεν. ἀγουτουνοῦ· πλ. ἀγοῦτα· γενικὴ καὶ τῶν τριῶν γενῶν ἀγουτουνών (ἀντὶ ἀγουτωνῶν).—Ἡ δ' ἐκεῖνος κλίνεται οὕτως· ἀρσ. ὄν. ἐκεῖνος, γεν. τ' ἐκεινοῦ (ὁ τόνος κατεβιβάσθη ἐκ τῆς παραληγουσῆς εἰς τὴν λήγουσαν (τοῦτο καὶ ἐν τῇ δῆμ.), ὡσπερ καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπ' ἰδὲ κε'. σημ. α'), αἰτ. ἐκεῖνον καὶ ἐκεῖνοναν· πλ. ὄν. ἐκεῖν', αἰτ. ἐκεινοῦς· θηλ. ἐκεῖνε, γεν. τ' ἐκεινές, αἰτ. ἐκεῖνεν καὶ ἐκεῖνεναν· τὰ πλ. ὅμοια τοῖς τοῦ ἀρσ. οὐδ. ἐκεῖνο, γεν. τ' ἐκεινοῦ, πλ. ἐκεῖνα, γεν. καὶ τῶν τριῶν γενῶν ἐκεῖνων. Ἡ ἀκεῖνος ἐγένετο ἐκ τῆς ἐκεῖνος· χρῶνται δὲ ταύτῃ μὲν ἐπὶ τῆς πόρρω, ἐκεῖνη δ' ἐπὶ τῆς πλησίον δείξεως. Περὶ τῆς ἀτός ἐρρήθη τὰ δέοντα ἐν 1 σημ. α'. τοῦ κεφαλαίου τούτου.

5. Ἀφύριστοι καὶ ἀναφορικοί.

Κάτις· γεν. κάτινος, αἰτ. κάτιναν· πλ. κάτις, γεν. κάτινων· αἰτ. κάτ' οὐδ. κάτ', γεν. κάτινος· πλ. κάτ'. Κάποιος, γεν. κάποιου, αἰτ. κάποιον καὶ κάποιοναν· πλ. κάποι', γεν. κάποιων, αἰτ. κάποιους καὶ κάποιουνους· οὐδέτ. κάποιον, πλ. κάποια.

Ἰντιαν, γεν. ὄτινος καὶ ἰντινος, αἰτ. ὄτιναν καὶ ἰντιναν· πλ. ἰντινες, γεν. ὄτινων, οὐδ. ὄτι, γεν. ἰντινος καὶ ὄτινος· πλ. ἰντιναν.

Ὁ γίτινονον=ὁ δεῖνα· γεν. τοῦ γίτινος· αἰτ. τὸν γίτεναν· οὐδ. τὸ γίτινονον· πλ. τὰ γίτενα. Ἄλλος, ἄλλε, ἄλλο, ἐν δὲ τοῖς χωρίοις καί, ἕτερον.

Καθένας καὶ κάθε ἕνας καὶ κάθε ἕνας· οὐδ. καθέναν, κάθε ἕναν καὶ κάθε ἕναν· ἰδὲ λ'. (σημ. δ').

Σημ. Τὸ κάτις συντέθειται ἐκ τοῦ κᾶν, ὅπερ πολλάκις παρά τε ποιηταῖς καὶ τοῖς μεταγενεστέροις ἀντὶ τοῦ ἐλαττωτικοῦ καὶ κεῖται («ἀνδρα χρή... δοκεῖν πεσεῖν ἂν κᾶν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ» (Σοφ. Αἰ· 1078)· «ἀλλά μοι πάρες κᾶν σμικρὸν εἰπεῖν» (Σοφ. Ἡλ. 1482) «κᾶν νεκρῷ χάρισαι τὰ σὰ χεῖλα» (Θεόκρ. 23,41)· «ἐκεῖναι μὲν σοι κᾶν ἐν γῆ» (Λουκ. διάλ. θε. 5,2)· «σώφρων πᾶς καὶ παιδείας κᾶν μετρίως μεμνημένος» (Ἡρόδ. 1,38,13) καὶ τοῦ τις (κᾶν τις, κᾶ(ν) τ(ι)ς). Πρὸ ἡμῶν τὸ κᾶν κεῖται ἔτι καὶ μετ' ἀριθμητικῶν ἀντὶ τοῦ περίπου· «κᾶν πέντε»=πέντε περίπου. Οὕτω καὶ παρὰ Βυζαντιακοῖς ἐν τῇ IB'. ἑκατονταετηρίδι· «κᾶν τέσσερα τὸν δίδουσιν εἰς τὸ τρανόν μου χροῦτιν.» (Πτωχοπρ. βιβλ. Α'. στ. 124· ἐν Κορ. Ἀτ. τ. 1. σ. 110). Ὁ τύπος κάτι καὶ ἐν τῇ δημῳδῇ συνήθης ἐστίν· ὁ δὲ κάτις ἀπαντᾷ παρὰ Γεωργιλλᾶ «θανατικὸν τῆς Ῥόδου» (Κορ. Ἀτ. τ. 2. σ. 310) «κ_η_ᾶν κάτις καὶ πουγγίν βαρὺ εἰς τὸ πλευρόν του» καὶ παρὰ Δημ. Ζήν. στ. 100· «μόν' ἡ φωνή σου ἢ σκληρὰ δὲ δείχνει κάτινά σε», ἔνθα ὁ Franz Lechner γράφει «κάτι νᾶσαι» ὀρθῶς, εἰ καὶ τῷ Mullach (gr. d. gr. vis. σ. 214, σημ. 1) οὐ δοκεῖ· στ. 101· «γὰρ τὴν ἀγάπη κάτινος, γὰρ τὴν ἀγαπάει»· στ. 102· «πρῶτα δαγκάνει κᾶντιναν (διορθωτέον, οἶμαι, κᾶντιναν) μικρὴ δαγματία» (διορθωτέον ἴσως δαγ_

καματία, ὅπερ καὶ ἐν τῇ ὀημῳδει λέγεται καὶ εὐαρμουςτεῖ τῷ μέ-
 τρω· οὕτω διορθοῖ καὶ ὁ Mullach (gr. d, gr. vls· σ. 213), ὅς
 καὶ τὸ κᾶντιναν διορθοῖ κᾶτιναν, οὐκ ἀπεικότως. Τὸ κᾶτινες εὐ-
 ρηται καὶ ἐν μνημείῳ τῆς Κυπρίας διαλέκτου, πιθανῶς τοῦ ΙΕ΄
 αἰῶνος, «ἐξέβησαν κᾶτινες.» (Κύπρ. Σακελλ. σ. 176· στ. 23).
 (ἀκολουθεῖ.)

ATHEN

HISTORISCH-TOPOGRAFISCH DARGESTELLT

Von

GUST. FRD. HERTZBERG

Professor der Geschichte an der universität

Halle Wittenberg.

Mit einem prane von Athen.

HALLE a[s 1885.

Τοιοῦτον τίτλον φέρει βιβλιάριον ἄρτι ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ σοφοῦ
 Hertzberg, τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως τῆς ιστορίας τοῦ Ἑλλη-
 νικοῦ ἔθνους.

Ὁ κ. Hertzberg διὰ τοῦ νέου τούτου ἔργου παρέχει σύντο-
 μον μὲν, ἀλλ' ἀκριβῆ ἱστορίαν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἐν 11
 κεφαλαίοις. Ἐξετάζων κατὰ πρῶτον τὴν φυσικὴν κατάστασιν τῆς
 χώρας, ἐν ἣ ἐκτίσθησαν αἱ Ἀθηναί, ἀφηγεῖται εἶτα τὴν ἱστορίαν
 τῆς πόλεως μέχρι τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης, τὰ ἔργα ἅτινα κατό-
 πιν ἐπετέλεσεν ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Κίμων, καὶ ἐν τῷ 4 καὶ 5
 κεφ. ἐξιστορεῖ τὰ δημιουργήματα τοῦ Περικλέους περιγράφων τὰς
 ἐπὶ Περικλέους Ἀθήνας. Ἐν τῷ 6 κεφ. ἱστορεῖ τὰ ἀπὸ τοῦ Πελο-
 ποννησιακοῦ πολέμου μέχρι τοῦ Λαμειακοῦ γενόμενα, ἐν τῷ 7
 τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου μέχρι τοῦ Σύλλα, ἐν τῷ 8 τὰ ἀπὸ τοῦ
 Σύλλα μέχρι τοῦ Ἀδριανοῦ, ἐν τῷ 9 τὰ ἀπὸ τοῦ Ἡρώδου τοῦ
 Ἀττικοῦ, ἐν τῷ 10 μεταβαίνει εἰς τὸν βυζαντινὸν μεσαῖωνα, καὶ
 ἐν τῷ 11 ἐξιστορεῖ τὰ κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς, Φράγκους καὶ
 Ὀσμάνους, λεπτομερῶς ἀναγράφων τὰς καταστροφὰς, αἵτινες
 κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐποχὴν ἐπηνέχθησαν ἐπὶ τὰ ἀθάνατα
 μνημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης.

EM. ΓΑΛΑΝΗΣ.